

H O Ő G E L D İ N İ Z

Dr. Ahmet SALTİK
ADD Genel Břk. Yrd.
AÜTF Öğr. Üyesi
17.04.05, Batıkent
profsaltik@gmail.com
www.ahmetsaltik.net

KURULUŞUNUN 65. YILI :

KÖY

ENSTİTÜLERİNİN

İŞİĞİ SÜRÜYOR..

ADD Gn.Mrk. ve AÜHF-ADT

19.04.05, ANKARA

**"CUMHURİYET,
BİLHASSA
KİMSESİZLERİN
KİMSESİDİR.."**

Mustafa Kemal ATATÜRK

**“ Bir sözcükle
anlatmak gerekirse,
diyebiliriz ki;
yeni Türkiye Devleti
bir halk devletidir,
halkın devletidir.”**

**Mustafa Kemal
A T A T Ü R K**

Kadınların kucağındaki
kendi yaptıkları
top mermilerine dikkat!

Cumhuriyet 6 yaşında; 29 Ekim 1929, Polatlı

Yüce Atatürk'ün uyarısı :

“ Ulusumuzun güçlü, mutlu ve güvenlik içinde yaşayabilmesi için Devletin tümüyle Ulusal bir siyaset izlemesi ve bu siyasetin, iç kuruluşlarımıza tümüyle uygun ve dayalı olması gereklidir.”

Köy Enstitüleri öncesi durum..

1935'te nüfusumuz 16 milyonun üzerindedir; bunun % 80'i kırsal kesimde yaşamaktadır. 40 bin köy; 25 bin mezra, oba, kom, istasyon, iskele, çiftlik gibi köyaltı yerleşim birimi vardır. İstenilen düzeyde okul, öğretmen ve para yoktur.

Nüfusun % 80'i okur-yazar, değildir.

AYDINLANMA DEVRİMİ VE KÖY ENSTİTÜLERİ

Hasan Ali Yücel
Milli Eğitim Bakanı

İsmail Hakkı Tonguç
İlköğretim Genel Müdürü

Köy Enstitüleri öncesi durum..

İşte, bu koşullarda İlköğretim sorununu çözmek olanaksızdı. 1935'te İlköğretim Genel Müdür vekilliğine atanan, Köy Enstitülerinin mimarı **İsmail Hakkı TONGUÇ**, "*Eğitim Yolu ile Canlandırılacak Köy*" adlı çalışmasında, çözüm yolunu şöyle gösteriyor :

"Köyü canlandırma işi, alışlagelmiş sıradan bir ilköğretim sorunu değildir. Eğitim yolu ile köyü canlandırmak; modern anlamı *ilköğretimi köye mal etmekle* sağlanabilir (...)
Köyü canlandırma sorunu, her şeyden önce, bu savaşa katılacak elemanı yetiştirme sorunudur.

Köy Enstitüleri'nin kuruluş nedenlerinin başında bu gelir".

Atatürk'ün sorun çözen Türk insanı..

1923'e dek kırsal kesimin yazgısını değiştirecek köklü bir atılım yapılamamıştı. Bu tarihten başlayarak, eğitim politikası; yurttaşlık bilincini güçlendirmeye, ulusal kültür birliğini sağlamaya, **nitelikli insangücünü** yetiştirmeye yönelik olmuştur. **Atatürk**'ün eğitim görüşü; geleneksel eğitime, medrese eğitimine karşıdır. **Atatürk, sorun çözen, üretici insanın yetiştirilmesini amaçlayan bir eğitim düzeni istiyordu.** Atatürkçü eğitim görüşü, 1923-1946 arasında uygulanmıştır. Bu yıllarda eğitimde, birbirini tamamlayan **5 Eğitim Seferberliği** gerçekleştirildi.

Köy Enstitülerinin mimarları..

İşte Köy Enstitüleri bu seferberliğin bir parçasıdır. Bunu gerçekleştirenler *Hasan Ali YÜCEL*`in Milli Eğitim Bakanlığı döneminde İlköğretim Genel Müdürlüğü yapan *İsmail Hakkı TONGUÇ* ve çalışma arkadaşlarıdır. **Köy Enstitüleri**'nde eğitimi yoktan var eden, kurumları kendi olanaklarıyla ayakta tutan, verimli bir çağdaş eğitim anlayışıdır.

Köy Enstitüleri öncesi durum..

Cumhuriyetin devraldığı, savaşın yıkıp yaktığı fiziksel yıkım ölçüsünde kötü olan bir başka miras, dünyadan habersiz bilime ve tekniğe kapalı, bulduğu ile yetinen, bulmadığına pek özlem duymayan bir toplumdur. İçinde bulunduğu içler açısı durumun ayırımında bulunmayan, yaşadığı sefaleti yazgısı sayan, ilerlemeye, daha iyiye, güzele ulaşmak için hiçbir çabası bulunmayan bir toplumla köyü modernleştirmek, çağdaşlaştırmak sorunların en büyüğü idi.

Bunun için *en önemli araç olarak “Eğitim”* görüldüğünden, *Cumhuriyetin genç ve dinamik yöneticileri köye eğitim hizmetleri ulaştıracak kişileri yetiştirmekle iş başladılar.*

(Doç.Dr.Bülent Gülçubuk, Cumhuriyet Sonrası Dönemde İzlenen Kırsal Alana Ve Tarıma Yönelik Politikalar.. ve gelinen yer, Ankara Üniv. Ziraat Fak.)

Köy Enstitüleri bir uygarlaşma tasarımı..

Gerçekten de Cumhuriyet döneminde köye en düzenli ve isabetli yaklaşım eğitim alanında özellikle “KÖY ENSTİTÜLERİ” hareketiyle olmuştur. Tüm dünyanın beğenisini kazanan bu hareket, Köy Enstitülerinin mimarı olarak kabul edilen İsmail Hakkı Tonguç’un da belirttiği gibi, *Eğitim sorunu ancak, çeşitli gereksinimleri karşılayabilecek, köyü ve köylüyü dışlamayacak yeni bir öğretmen ordusunun yetiştirilmesi ile çözümlenebilirdi.* Ancak, bu öğretmenlerin çabasıyla köylü bilinçlendirilecek ve onun başkaları tarafından sömürülmesi, kandırılması önlenecekti.

(Doç.Dr.Bülent Gülçubuk, Cumhuriyet Sonrası Dönemde İzlenen Kırsal Alana Ve Tarıma Yönelik Politikalar.. ve geline yer, Ankara Üniv. Tarım Fak.)

Köy Enstitüleri bir uygarlaşma tasarımı..

*Köy Enstitülerinin etkinlikte bulunduğu yaklaşık **12-13 yıl** süresince kırsal kesimde planlanan değişim büyük bir oranda gerçekleşmiştir. Bu sürede köylere gönderilen öğretmenler; köysel gereksinimleri karşılayacak duvarcılık, marangozluk, demircilik, el sanatları ve ev ekonomisi alanlarında kırsal halka gereken hizmeti ve eğitimi verdikleri gibi **tarımda da modernleşme** eğilimlerinin öncüleri olmuştur.*

(Doç.Dr.Bülent Gülçubuk, Cumhuriyet Sonrası Dönemde İzlenen Kırsal Alana Ve Tarıma Yönelik Politikalar.. ve gelinen yer, Ankara Üniv. Tarım Fak.)

17 Nisan 2013

www.ahmetsaltik.net

15

Belediye

Köy Enstitüleri bir uygarlaşma tasarımı..

Köylünün gözü kulağı ve dışa açılan penceresi olan öğretmen çok kısa bir sürede köy halkı ile bütünleşerek ona okuma-yazma olanağının kazandırılması yanında yeteneklerinin gelişmesinde de yardımcı olmuştur. Köy Enstitüleri çıkışlı öğretmenlerin başarılarındaki en önemli sır, yaparak, görerek, deneyerek ve uygulayarak yenilikleri köylülere taşımaktır.

(Doç.Dr.Bülent Gülçubuk, Cumhuriyet Sonrası Dönemde İzlenen Kırsal Alana Ve Tarıma Yönelik Politikalar.. ve gelinen yer, Ankara Üniv. Tarım Fak.)

Köy Enstitülerinin kuruluş aşamaları..

1 - 1937-1940 dönemi :

Hazırlık dönemi olan bu yıllarda İzmir, Edirne, Kastamonu ve Eskişehir'de 4 Köy Öğretmen Okulu açıldı. Bunların Eğitim Kursları da vardı. Deneme süresi olumlu sonuç verdi ve **Köy Enstitüleri**'nin açılmasına karar verildi.

*(Yrd. Doç. Dr. Bülent BERKOL, **Kemalist Gençlik**, Atatürkçü Düşünce Derneği Edirne Merkez Şubesi Gençlik Kolu Dergisi, Cilt 1, Sayı 1, Mart 1998)*

Köy Enstitülerinin kuruluş aşamaları..

2- 1940- 1946 Dönemi :

Köy Enstitüleri'nin örgütlenme, gelişme dönemidir. En verimli dönem olmuştur.

Bu dönemde Edirne Kepirtepe Köy Enstitüsü'nden Kars Cilavuz Köy Enstitüsü'ne, Trabzon Beşikdüzü Köy Enstitüsü'nden Antalya Aksu Köy Enstitüsü'ne, İzmir Kızılçullu Köy Enstitüsü'nden Diyarbakır Dicle Köy Enstitüsü'ne varıncaya ve 1948'e değin **21 Köy Enstitüsü açıldı.**

*(Yrd. Doç. Dr. Bülent BERKOL, **Kemalist Gençlik**, Atatürkçü Düşünce Derneği Edirne Merkez Şubesi Gençlik Kolu Dergisi, Cilt 1, Sayı 1, Mart 1998)*

Bir AYDINLANMA – EĞİTİM DESTANI.. 17 Nisan 1940 ve 27 Ocak 1954..

1954 yılına dek 1.308 kadın ve 15.943 erkek,
toplam **17.251 köy öğretmeni yetiştirilmiştir.**

Köy Enstitüleri

kırsal kalkınma erekliydi..

2- 1940- 1946 Dönemi :

Köy Enstitüleri, özgün kuruluşlardı. Bunu binalarında, işleyişinde, kendi kendine yetmesinde, teknik ve tarım eğitiminde görmek olanaklıdır. Kısaca bunlar klasik öğretmen yetiştiren okullar değildi. Kırsal Türkiye'nin yapısını değiştirmek isteyen, Köy kalkınmasını gerçekleştirmeye çalışan Kurumlardı.

*(Yrd. Doç. Dr. Bülent BERKOL, **Kemalist Gençlik**, Atatürkçü Düşünce Derneği
Edirne Merkez Şubesi Gençlik Kolu Dergisi, Cilt 1, Sayı 1, Mart 1998)*

Köy Enstitüleri kuruluş aşamaları..

2- 1940- 1946 Dönemi :

Köy Enstitüleri, öğrencilerini köylerden seçerdi. Okullar birer işletme gibiydi, 12 ay hiç durmazdı. Kısaca bu okullar «mal, hizmet ve bilgi» üretirdi. Devlete yük olmayan, tersine katkıda bulunan kuruluşlardı. Hafta sonlarında, bir haftanın değerlendirilmesinin yapıldığı demokratik okullardı. Sporun, güzel sanatların, okuma saatlerinin olduğu «ilginç», bize özgü eğitim kuruluşlarımızdı.

*(Yrd. Doç. Dr. Bülent BERKOL, **Kemalist Gençlik**, Atatürkçü Düşünce Derneği
Edirne Merkez Şubesi Gençlik Kolu Dergisi, Cilt 1, Sayı 1, Mart 1998)*

Köy Enstitülerinin kuruluş aşamaları..

2- 1940- 1946 Dönemi :

Köy Enstitülerinde dersler 3 kümede toplanırdı:
Kültür Dersleri, Tarım Dersleri, Teknik Dersler.

Köy Enstitüleri; yalnız öğretmen, sağlık çalışanı ve öteki meslek üyelerini yetiştirmiyor; buldukları yörede Bölge Okulları, Meslek Kursları, Meslek Okulları, Eğitim kursları da açıyordu.

*(Yrd. Doç. Dr. Bülent BERKOL, **Kemalist Gençlik**, Atatürkçü Düşünce Derneği
Edirne Merkez Şubesi Gençlik Kolu Dergisi, Cilt 1, Sayı 1, Mart 1998)*

Köy Enstitüleri uzun erimli planlıydı..

1942'de Ankara Hasanoğlan Köy Enstitüsü'nde Yüksek Köy Enstitüsü kuruldu. Burası Köy Enstitüleri'ne öğretmen yetiştirmek, Enstitülerin geleceğini bilimsel temellere oturtmak için kuruldu. 1944'te, gelecek yıllar için 10 yıllık bir çalışma planı hazırlandı.

*(Yrd. Doç. Dr. Bülent BERKOL, **Kemalist Gençlik**, Atatürkçü Düşünce Derneği Edirne Merkez Şubesi Gençlik Kolu Dergisi, Cilt 1, Sayı 1, Mart 1998)*

**17 Nisan 2004,
Edirne**

Köy Enstitülerinin yaprak dökümü..

3- 1947- 1950 Dönemi :

**Bu döneme *değişiklik dönemi* denilmektedir.
1946'da **Hasan Ali YÜCEL** ve
İsmail Hakkı TONGUÇ görevlerinden ayrıldı.
Enstitülerde verimli dönem sona erdi.
Yönetici ve öğretmenler
başka görevlere atanmaya başlandı.
Enstitüler özelliklerini giderek yitirdi.**

*(Yrd. Doç. Dr. Bülent BERKOL, **Kemalist Gençlik**, Atatürkçü Düşünce Derneği
Edirne Merkez Şubesi Gençlik Kolu Dergisi, Cilt 1, Sayı 1, Mart 1998)*

Köy Enstitülerinin yaprak dökümü..

4- 1951-1954 Dönemi :

14 Mayıs 1950'de **Demokrat Parti** yönetime geldi.

Yeni yönetim eski dönemde yapılanları tek tek ortadan kaldırmaya başladı.

Dört yıl içinde Köy Enstitüleri özelliklerini büyük ölçüde yitirdi;

27.1.1954'de 6234 sayılı yasayla kapatıldı,
İlköğretmen Okullarıyla birleştirildi.

*(Yrd. Doç. Dr. Bülent BERKOL, **Kemalist Gençlik**, Atatürkçü Düşünce Derneği
Edirne Merkez Şubesi Gençlik Kolu Dergisi, Cilt 1, Sayı 1, Mart 1998)*

Atatürk'ün sorun çözen Türk insanı..

1923'e dek kırsal kesimin yazgısını değiştirecek köklü bir atılım yapılamamıştı. Bu tarihten başlayarak, eğitim politikası; yurttaşlık bilincini güçlendirmeye, ulusal kültür birliğini sağlamaya, nitelikli insangücünü yetiştirmeye yönelik olmuştur. **Atatürk'ün eğitim görüşü;** geleneksel eğitime, medrese eğitimine karşıdır. **Atatürk, sorun çözen, üretici insanın yetiştirilmesini amaçlayan bir eğitim düzeni istiyordu.** Atatürkçü eğitim görüşü, 1923-46 yılları arasında uygulanmıştır. Bu yıllarda eğitimde, birbirini tamamlayan **5 Eğitim Seferberliği** gerçekleştirildi.

Devrimin

ışığıny yaymak..

Türkiye'de Cumhuriyet kurulmuş ve **Atatürk Devrimleri** sürmektedir. Bu devrimin ışıklarını yurdun en uzak köşelerine ulaştıracak olan öğretmendir. Ancak o yıllarda yeter sayıda İlköğretmen Okulu ve öğretmen yoktur.

Atatürk, kendisi kaç kez karatahta başına geçerek yeni harfleri, - ABC'yi- halkına öğretmek için ulusuna «**Başöğretmen**» olmuş ve günün aydınları, gönüllü çabalarıyla bunu yapmaya çalışmışlardır. **Devrim'in ışıklarının** hızla yayılması gerekmektedir.

(Tevfik Müldür, ADD Edirne Şb. Yazmanı, 13.04.99, basın açıklaması)

Hasan Ali Yücel'in dehası..

Hasan-Âli Yücel zamanında eğitimin hemen her alanında hiç görülmemiş bir canlılık yaşanır. Fakat yine de köy ve kent arasındaki dengeyi eşitlemek üzere köy halkına pratik bilgi verilmelidir. 1936'da **Saffet Arıkan**'ın M.Eğ. Bakanlığı döneminde **Köy Eğitimci** projesi uygulanmaya başlanır. Amaç, köye hem bir öğretmen vermek hem de modern üretim araçları ve tarım yöntemleri sağlamak ve eğitimin mali yükünü hafifletmektir. Köye yönelik bu eğitimin uygulaması hiç kuşkusuz daha sonra kurulan **Köy Enstitüleri** için uygun koşullar yaratmış ve Köy Enstitüleri'ne geçişi kolaylaştırmıştır.

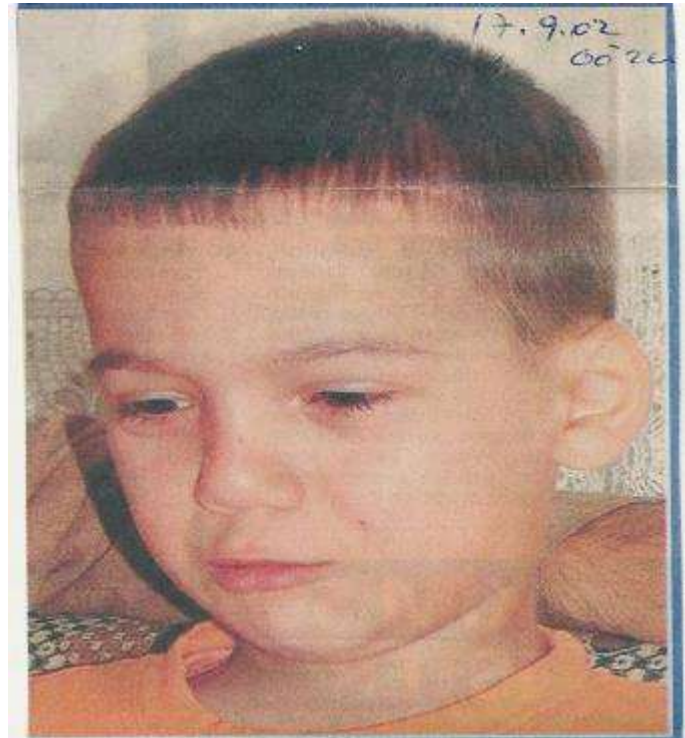
Atatürk Devrimi'nin kopmaz parçası..

Atatürk Devrimi'nin kopmaz bir parçası olan **Köy Enstitüleri** 17 Nisan 1940'ta, 4 kırsal yerleşim biriminde aynı zamanda kuruldu. Sayıları aynı yıl 14'e, 8 yıl içinde 21'e çıkarıldı.

Köy Enstitüleri yalnızca öğretmen yetiştiren kuruluşlar olmayıp, **bulunduğu çevreyi araştıran, geliştiren ve çevrenin kalkınmasını da üstlenmiş kurumlardı.** Başka biçimde söylersek; **Köy Enstitüleri kırsal yörede toplumsal, ekonomik ve kültürel kalkınmayı sağlamak; bu alanda ilgili gerekli elemanları yetiştirmek için kurulan yapılardı.**

1940'ların dahi yurtseveri,
Hasan Ali Yücel'ler ve 3. binyıl
Türkiye'sinden kesitler..
Köy Enstitüleri'ni kapatanlar /
kapattıranlar kına yakabilir.
Muratlarına ermiş görünüyorlar..

Ömür'ün okul heyecanı hüzne dönüştü

8 yaşındaki Ömür Can, kendisine önlük ve diğer okul ihtiyaçlarını alamayan babasının intiharı üzerine perişan oldu. Ömür can, "Babamı istiyorum" diye gözyaşı döktü.

Çocuğuna önlük alamayan baba intihar etti!

- Samsun'da kapıcılık yapan Cemal Can (36), ilköğretim Okulu 2. sınıfa devam eden oğlu Ömür Can (8) okul masraflarını karşılayamıyınca bunalıma girdi. Cemal Can, tavana bağladığı iple canına kıydı.
- Küçük yaşta babasız kalan Ömür ise, "Bugün okula gidecektim. Önlüğüm küçük geliyordu. Babamdan önlük istemiştim ama alamadı. Kitaplarımın da bir kısmını başka birisi aldı. Babamı istiyorum" diye gözyaşı döktü.

Cemal Can canına kıydı.

► Ömür Can'ın dramı 8. sayfta

Hasan Ali Yücel'in dehası..

17 Nisan 1940'ta **Köy Enstitüleri Yasası** çıkarılarak, köy okullarında görev alacak olan öğretmenleri yetiştirmek üzere kent ve kasabalardan uzak, geniş arazisi bulunan uygun yerlerde **Köy Enstitüleri** kurulmaya başlanır. Bu bir başarıdır. Yücel, bu projeyi Meclisteki şiddetli eleştirilere karşın gerçekleştirmiştir. Fakat bu başarı, 1947'den sonra Köy Enstitüleri amacından uzaklaştırılmaya başlandığı için gölgelenmiş ve yara almıştır. 1950'den sonra ne yazık ki, Köy Enstitüleri büsbütün kapatılmıştır.

Devrimin ışığını yaymak..

Bunun yöntemini de, 1936'da İlköğretim Genel Müdürü olan **İsmail Hakkı Tonguç** ve Eğitim Bakanı **Saffet Arıkan** bulurlar (1938'den sonra Eğitim Bakanı **Hasan Ali Yücel**'in katkılarıyla). **3238 sayılı yasa** ile iki adet Köy Öğretmen Okulu ve **Eğitmen Kursu** açılır. Askerliğini çavuş olarak yapanlardan kursa çağırılanlar, köye öğretmen olarak yetiştirilir ve köyden alınan ilkokul çıkışlı çocuklar, eğitilip yine köye öğretmen olarak gönderilecektir. Bu okulların sayıları 1940'ta 14'e çıkmış ve aynı yılın 17 Nisan günü çıkartılan bir yasa ile adları **KÖY ENSTİTÜSÜ** olmuştur.

(Tevfik Müldür, ADD Edirne Şb. Yazmanı, 13.04.99, basın açıklaması)

Öğretmen köylüyü aydınlatacak..

Daha sonra bu okulların sayıları 21'e çoğaltılmıştır.

Köy Enstitülerine köylerden alınan öğrenciler, **iş içinde** köye göre, köylüyü uyandıracak, aydınlatacak biçimde eğitilerek, kendilerine gerekli araç-gereç de verilerek köye gönderiliyorlardı.

Okulda hem çok okuyor, hem usta sayılacak ölçüde birçok iş (*marangozluk, arıcılık, sağlık memurluğu vb.*) öğreniyor; **soruyor, sorguluyor**, **düşünen ve yazan öğretmenler** olarak köy okullarına atanıyorlardı.

(Tevfik Müldür, ADD Edirne Şb. Yazmanı, 13.04.99, basın açıklaması)

Öğretmen köyde oturuyor..

Köye giden bu genç öğretmenler köyde asla yalnız bırakılmazlardı; müfettişlerce deneyimli öğretmenlerce hatta İlköğretim Genel Müdürü **İ. Hakkı Tonguç** tarafından bile dolaşılır, gereksinimleri ve sorunları karşılanırdı. Sorunlarını **Tonguç Baba**'ya mektupla ileten genç öğretmenler, yine mektupla olsun yanıtlarını alırlardı. **Öğretmen köyde oturur**, köylünün her işinde onlara çağdaş yol gösterici olurdu. Bugünkü gibi kentte oturup yalnız ders saatleri için köye gidip gelmezlerdi.

(Tevfik Müldür, ADD Edirne Şb. Yazmanı, 13.04.99, basın açıklaması)

Gericiiler rahatsız oluyor..

Köy Enstitüsü çıkışlı öğretmenden ürken günün siyasetçileri, bu okulların kapatılması için daha 1947'lerde girişimde bulunmuşlar; adları değiştirilmemekle birlikte her şeyi değiştirilmiş, kimileri kapatılmış ve en son **1954'te** adları da ***İlköğretmen Okulu*** olarak değiştirilmiştir.

(Tevfik Müldür, ADD Edirne Şb. Yazmanı, 13.04.99, basın açıklaması)

Gericiiler rahatsız oluyor..

İlköğretmen Okullarında 1968-69'a dek başarılı öğretmenler yetiştirilmişse de, bundan sonra köye ilk kez giden öğretmenler köyü beğenmemiş ve köylüye ışık götürücü olamamışlardır. Zaten 1974'ten sonra İlköğretmen Okulları da kapatılmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı, son yıllarda birçok değişik kaynaktan yetişenlerden öğretmen açığını kapamaya çalışmaktadır.

(Tevfik Müldür, ADD Edirne Şb. Yazmanı, 13.04.99, basın açıklaması)

Köy Enstitüsü yerine İHL'ler..

DP Hükümeti,
Köy Enstitülerini **karalayarak** kapatıp
yerine imam-hatip okulları
açmaya başlamıştır.
1959 yılında imam-hatip okulu
mezunlarına yükseköğrenim olanağı
sağlamak amacıyla
yüksek islam enstitüleri açılmıştır.

(Prof. Dr. Mahmut ADEM, AKP'nin İktidar Olmasının Eğitsel Nedenleri)

Köy Enstitü'lü Sağlıkçılar..

Köy Enstitüleri; köy öğretmen ve eğitimleriyle köylerde tarım ve sağlık görevlisi olarak çalışacakları yetiştirmek amacıyla kurulmuş eğitim kurumlarıdır.

1954'te Köy Enstitüleri tümünden kapatılmadan önce, 1950 yılına dek açık kalan Sağlık Bölümlerinden

1248 sağlık memuru yetişmiştir.

(Özel M. Köy Enstitüleri. Kültür Bak., Güzel Sanatlar Gn. Mdrl. Yay., s. 6,7)

Köy Enstitü'lü Sağlıkçılar..

Cumhuriyet yönetiminin toplum yapısını yönlendirici uygulamalarının en belirgin örneklerindedir. Nüfusun % 82'sinin köylerde yaşadığı 1935'te başlatılan **“Köy Enstitüleri”** hareketinde amaç, köyün içinden gelen, oranın koşulları içinde yaşayan insangücünden yararlanarak ***köylüyü eğitmek ve bu yolla toplum kalkınmasına katkıda bulunmaktır.***

(Özel M. Köy Enstitüleri. Kültür Bak., Güzel Sanatlar Gn. Mdrl. Yay., s. 6,7)

Köy Enstitüleri; feodalitenin sonu!

Ağalığa ve tarikatçılığa
son verecek olan
bir kurum da
Köy Enstitüleri idi.

Atatürk'ün tutkulu özlemi..

Atatürk'ün yapmayı çok istediği ve ikisini birlikte düşündüğü “**Toprak reformu** (*Çiftçiyi topraklandırma*) ve **Köy Enstitüleri**” ne de değinelim... Toprak Reformu ile, yoksul ve topraksız köylüye ekip biçmesi için arazi verilerek, kalkınması sağlanacaktı. Böylece çiftçi, toprak ağalarının elinden de kurtarılmış olacaktı. **Köy Enstitüleri** ile de, köy çocukları uygulamalı olarak eğitilecek, bilinçlendirilecek, yetişenler yenileri yetiştirecek, planlı, sistemli ve çevre koşulları dikkate alınan bir çalışma ile üretim artacak, aydın, varlıklı ve sağlıklı çiftçilerimiz olacak ve bunun sonucu ülkemize de dirlik düzenlik gelecekti.

Atatürk'ün tutkulu özlemi..

Yaptırmadılar..

**Atatürk'ün çok istediği
bu düzeni kurdurmadılar.**

***Çiftçiyi Topraklandırma
(Toprak Reformu)***

**Yasasını budayıp,
istedikleri duruma getirerek,
köy ağalarına (feodaliteye)
çıkartacak biçimde
yozlaştırarak çıkardılar.**

**Köy Enstitülerine de
çeşitli kulplar takarak
kapattılar (27 Ocak 1954)..**

Atatürk'ün sağlığında köy öğretmen okulları kurulmuş, ölümünden sonra da bu okullar geliştirilerek Cumhuriyet'in aydınlanma bilincini köylüye dek ulaştırma düşünceyiyle

Köy Enstitüleri kurulmuřtu.

Köy Enstitüleri **Atatürk Devrimleri** doğrultusunda ydı.

Bu dođrultudan sapan siyasetçiler, 1950'den sonra

Halkevlerini ve Köy Enstitülerini kapatmışlardır.

Bunları kapatanların bir bölümü ulusçuluk

(milliyetçilik) kavramına sığınırılar.

*(Aydınlanma Felsefesi, Devrimler ve Atatürk,
Prof. Dr. Macit GÖKBERK, 1997, Cumhuriyet kitapları)*

DP Köy Enstitülerini kapattı.. Türkiye nereye geldi ??..

Kentlerde belli bir yol alınmıştı ama,
halkın çoğunluğunu oluşturan
köylüye ulaşılammıştı.

Kısa zamanda bu sorunu çözecek
çağdaş **KÖY ENSTİTÜLERİ** açılmıştı.
Ancak kısa zaman sonra Köy Enstitülerinin
yayıdığı bilimin ışığından korkan çevreler
onların kapatılmasını sağladılar.

(Prof. Dr. Bozkurt GÜVENÇ, Türk Kimliği)

DP Köy Enstitülerini kapattı.. Türkiye nereye geldi ??..

Bugün geldiğimiz noktadan bakıyoruz;
Ülkemizde eğitim-öğretim var, **bilim yok**;
üniversite pek çok ama
bilim adamı ve filozof yok!

Yok çünkü bilim uygulamadan gelir.
Yetişen sayılı bilim adamımız, 1970'li yıllarda
Batıya sığınmak zorunda kalmışlardı.
Halen ülkemizde çağdaşlık mı,
75 yıl öncesi yaşam mı, ikilemi tartışılıyor.

(Prof. Dr. Bozkurt GÜVENÇ, Türk Kimliği)

◆ 8 Ağustos 1963 : Partinin politikasından düş kırıklığına uğrayan çok sayıda genç üye, CHP'den istifa ediyordu. İstifalar için gösterilen nedenler arasında şunlar vardı :

“Atatürk ilkelerinden ödün verilmiştir. Partinin genel ilkelerinden, özellikle halkçılık ve laiklik ilkelerinden de ödün verilmiştir. Halkevleri ve Köy Enstitüleri' nin açılması için hiçbir girişimde bulunulmamıştır.”

Kapatılmasaydılar..

Bugün büyük kentlerimizin kenar mahalle ve semtlerinde köylük yerlerden göç ederek gelmiş yoksul ve eğitimsiz insanlarımız, kentlerin başta gelen sorunlarını oluşturmakta ve gerici siyasetçilerin oy avı olmaktadır.

Eğer **KÖY ENSTİTÜLERİ** kapatılmasalardı, 1956'da okulsuz köy, öğretmensiz okul ve aydınlanmamış yurttaşımız kalmayacaktı. Ve de özçıkarcı siyasetçilerimiz, kendilerine oy verecek seçmen bile bulamayacaklardı.

(Tevfik Müldür, ADD Edirne Şb. Yazmanı, 13.04.99, basın açıklaması)

Kapatılmasaydılar?..

Eğitimdeki devrimci atılım, **Atatürk**'ten, özellikle 1950'lerden sonra da aynı coşku ile sürdürülebilmiş olsaydı, bugün ülkemizde okumaz-yazmazlık sorun olmaktan çıkmış olurdu. Dahası **Köy Enstitüleri** kapatılmamış olsaydı, 1940-1955 dönemi, 15 yılda zorunlu öğrenim çağındaki (7-12) tüm nüfus okullaştırılmış olacak, ***okul ve öğretmensiz yerleşim birimi kalmamış olacaktı.***

(Prof. Dr. Mahmut ADEM, AKP'nin İktidar Olmasının Eğitsel Nedenleri)

Köy Enstitüleri sömürüye engeldi..

Köy Enstitülerinin yıkılışı konusunda

Prof. Dr. Yakup Kepenek şöyle diyor :

“Enstitülerin neden yıkıldığı çok açık.

Halkın uyanışını, kendi sömürü süreçlerini sarsacak birer tehdit ya da tehlike olarak gören çevrelerin, enstitülere hoşgörü ile bakması elbette beklenemezdi.

Köylü uyanırsa sömürülemezdi, kendini sömürenlere

karşı çıkardı; üreterek ekonomik güç kazanıp çiftçi olunca, asırlardır kendisini uyutarak ezen ve sömürenlerin kölesi olmaktan kurtulacaktı.

Bu gelişmeden kimlerin zarar göreceği ortadadır...”

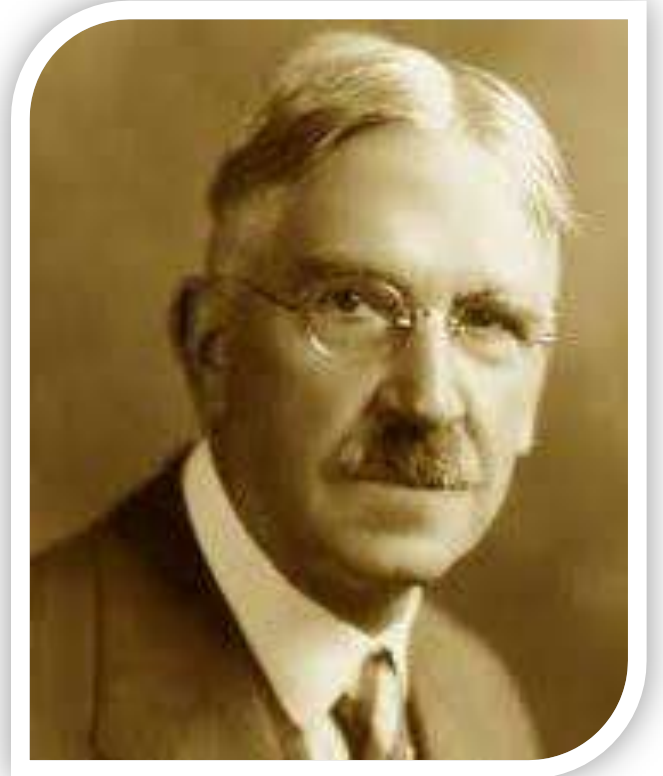
Köy Enstitüleri : Zincirleme eğitim..

Köy Enstitüleri ile köy çocukları *uygulamalı* olarak eğitilecek, bilinçlendirilecek, yetişenler yenilerini yetiştirecek, planlı, sistemli ve çevre koşulları dikkate alınan bir çalışma ile üretim artacak; aydın, varlıklı ve sağlıklı çiftçilerimiz olacak ve bunun sonucu ülkemize dirlik düzenlik gelecekti.

Yaptırmadılar, Atatürk'ün çok istediği bu kaynaştırıcı düzeni kurdurmadılar..

Prof. Dr. John DEWEY

**“Hayalimdeki
eğitim kurumları
-Köy Enstitüleri
olarak- Türkiye’de
kurulmuştur.”**

Atatürk, Türkiye’de kurulacak eğitim sistemi konusunda, Amerikan eğitimci **Prof. John Dewey**’i Türkiye’ye davet etti (1924). **Köy Enstitüleri**, «*yaparak öğretme*» yöntemini geliştiren Prof. Dewey’in önerileri doğrultusunda kurulur.

Türkiye Cumhuriyeti
Millî Eğitim
BAKANLIĞI

Köy Enstitüsü
Diploması

Köy Enstitüsü
Diploması

NO 714

Adı, Soyadı, Numarası:	Ahmet Mordaniz 525
Babasının adı:	Silo
Doğduğu yer ve yıl:	Akçadağ - 1928
Enstitüye girdiği tarih:	15-VII-1945
Öğrencinin sanatı:	—
Mecburî hizmet müddeti:	20 yıl
Derecesi:	iyi

Akçadağ Köy Enstitüsü Öğretmenlik kolunu 1949 yılında bitiren yukarıda künyesi yazılı öğrenci bu diplomayı almağa hak kazanmıştır.

Millî Eğitim Müdürü
Bakanı
Dr. Nâhmet Sarıtepeoğlu

Enstitü Müdürü
İbrahim Sevinç

Eğitim Baş
Reyzi Pamir

S o n u ç . . .

- Köy Enstitüleri; *Halkevleri*yle birlikte Atatürk Devrimi'nin eğitim alanındaki temel uygulama merkezleridir.
- Yoktan var edilen, ucuz, verimli, başarılı olmuş ve *Türkiye'ye özgü* eğitim uygulaması denemesidir.
- Köy Enstitüleri, kırsal kesimde yaşayan büyük bir kitleyi eğitimden geçirme deneyimidir.
- Köy Enstitüleri öğretmen, öğrenci, okul, lojman sayılarını hızla artırmış; öğretmenliğin meslekleşmesinde önemli bir rol oynamış; meslekten ayrılanların sayısını azaltmıştır.
- Bu okullar; eğitimimize, "yaparak-yaşayarak, iş için, iş içinde, iş aracılığı ile eğitim" görüşünün kökleşmesini sağlamıştır.

S o n u ç . . .

- Bu okullar; insana değer veren, onu yönlendiren, demokratik davranışları geliştiren, öğrenciyi yönetime katan kuruluşlardı.
- **Enstitüler, üreten, topluma yük olmayan, üstelik topluma katkıda bulunan kuruluşlardı. Yaptıkları binalar, ürettikleri ürünler bunun somut göstergesidir.**
- *Bu okullar köy çocuklarının ve kadınlarının eğitiminde önemli bir rol oynamıştır.*
- **Köy Enstitüleri çok övülmüş ve çok eleştirilmiş (!) eğitim kurumlarımızdı. Kapatılan bu kurumlarımızın yerine, 50 yıldır Kuran Kursları, İmam-Hatip okulları, Tarikat Yurtları, Tarikat Dersaneleri dolduruldu.** Türkiye bu odaklar aracılığıyla her geçen gün hızla ilerici, **Kemalist çizgisinden uzaklaştırılmaktadır.**

Ç ö z ü m :

- Atatürkçü eğitim sistemini yeniden uygulamak,
- Öğretim Birliği'ni (*Tevhid-i Tedrisat*) yeniden sağlamak ve 8 yıllık kesintisiz temel eğitimi ödünsüz uygulamak;
12 yıllık kesintisiz temel hızla eğitime geçmek
- Eğitimde **fırsat eşitliğini** sağlayarak;
bilimsel, laik, karma, uygulamalı, üretken ve ulusal bir eğitim sistemi ülke için yaşamsaldır.
Türkiye'nin en ivedi ve kaçınılmaz eğitim gündemidir.

“İmam hatipler derhal kapatılsın”

6020

“Cumhuriyetin okulları, medrese olamaz” 11.05.04

Cübbeleriyle Meclis'e yürüyen Öğretim üyeleri, "Mustafa Kemal'in Cumhuriyetinin akademisyen aydını, gelişmeler karşısında duyarsız kal-

maz. Her geçen gün daha ciddi bir toplumsal ve siyasal sorun haline gelen İmam Hatip Liseleri derhal kapatılmalıdır" diye konuştular.

Profesörler Meclis'e yürüdü

100'e yakın üniversite öğretim üyesi cübbelerini giyerek gittikleri Meclis önünde, "İmam hatipler, ilimli İslâm'ın baş aktörü" diye haykırdı

● 6 öğretim üyesi derneği ile Eğitim-Sen'in de destek verdiği eylemde bir açıklama yapan ODTÜ Öğretim Elemanları Derneği Başkanı İnci Gökmen, imam hatip liselerinin öğrenim birliğinin altını oyarak iki başlı bir yapının yaratılmasına neden olduğunu savundu.

● Öğretim üyeleri, yapılmak istenen düzenleme ile laik cumhuriyet okullarının medreseleştirilmek istendiğini söylediler ve "İmam hatipler 'İlimli İslâm' senaryolarının baş aktörüdür" dediler. Eyleme, Ortadoğu Teknik Üniversitesi Rektörü de katıldı.

► Haberi 5'te

Çarşaflı telekızlar Emniyet Müdürlüğü'ne giderken 'Çekmeyin' diyerek gazetecilere saldırdılar.

Fuhuşa çarşaf KAMUFLAJI

MİLLİYET, 12.05.01
Erzurum'da çarşaf ve ihram giyerek fuhuş yapan üç telekız yakalandı...

Milli Eğitimimize **KÖY ENSTİTÜLERİ** gibi sorunu kökünden çözücü bir örneği, yerine daha iyisini getirmeden, uygulamadan kaldıranlar **utansın!** Kazandıranları saygı ile anıyoruz ve ilköğretimimizin öğretmen gereksinimi sorununu çözmek için yeniden benzer kurumların kurulmasını umuyor ve diliyoruz.

(Tevfik Müldür, ADD Edirne Şb. Yazmanı, 13.04.99, basın açıklaması)

Yüce Atatürk'ün uyarısı :

“ Ulusumuzun güçlü, mutlu ve güvenlik içinde yaşayabilmesi için Devletin tümüyle Ulusal bir siyaset izlemesi ve bu siyasetin, iç kuruluşlarımıza tümüyle uygun ve dayalı olması gereklidir.”

Yeni Kuşak Köy Enstitülüler'den **İMECEYE ÇAĞRI** :
Şimdi sıra sizde.. Bir tuğla da siz koyun.. <http://www.ykked.org.tr/>

Ziraat Marşı

**Sürer, eker, biçeriz, güvenip ötesine
Milletin her kazancı milletin kesesine,
Toplandık baş çiftçinin Atatürk'ün sesine,
Toprakla savaş için ziraat cephesine..
Biz ulusal varlığın temeliyiz, köküyüz.
Biz yurdun öz sahibi, efendisi, kölüyüz.
İnsanı insan eden, ilkin bu soy, bu toprak.
En yeni aletlerle en içten çalışarak,
Türk için yine yakın dünyaya örnek olmak,
Kafa dinç, el nasırlı, gönül rahat, alın ak.
Biz ulusal varlığın temeliyiz, köküyüz.
Biz yurdun öz sahibi, efendisi, kölüyüz.
Kuracağız öz yurтта dirliğı, düzenliğı,
Yıkıyor engelleri ulus egemenliğı,
Görsün köyler bolluğı, rahatlığı, şenliğı,
Bizimdir o yenilmek bilmeyen Türk benliğı.**

YetiŖecek çocuklarımıza ve gençlerimize, göreceklere tahsilin hududu ne olursa olsun, en evvel ve herŖeyden evvel Türkiye'nin istiklaline, kendi benliđine, milli geleneklerine dűŖman olan bütün unsurlarla mücadele etme lüzumu öğretilmelidir.

(1923)

*Uçsuz bucaksız Anadolu bozkırlarının
«**B o z u r b a l ı**» yiğitlerine ve
Aydınlanma önderlerine selam olsun!*

***Dinlediđiniz için teŖekkür ederiz,
Soru ve katkılarınızı bekliyoruz...***

**Prof. Dr. Ahmet SALTİK / ADD Genel BŖk. Yrd.
AÜTF Öğr. Üyesi / 17.4.2005 ve 19.4.2005, Ankara
profsaltik@gmail.com www.ahmetsaltik.net**